

Bestyrelse (Møde i nationalparkbestyrelsen den 24. februar 2022)

24-02-2022 14:00 - 17:00

Det Gamle Rådhus i Ribe, Von Støckens Plads, 6760 Ribe

Information:

Deltagere:

Formand	Janne Liburd
Varde Kommune (næstformand)	Preben Friis-Hauge
Esbjerg Kommune	May-Britt Andrea Andersen Kallan
Fanø Kommune	Marius Nielsen
Tønder Kommune	Bo Jessen
Danmarks Naturfredningsforening	Inger Jensen
Friluftsrådet	Birgitte Looff Schmidt
Dansk Ornitologisk Forening	Marco Brodde
Digelagene	Kresten Hansen
Danmarks Jægerforbund	Jan Holm
Danmarks Sportsfiskerforbund	Simon Simonsen
Landbrug & Fødevarer	Esther Hoftijzer
Naturstyrelsen	Ulrik Lorenzen
Nationalparkrådet	Karen Boel Madsen
Nationalparkrådet	Ole Mouritzen
Nationalparksekretariatet	Peter Saabye Simonsen
Nationalparksekretariatet	Alette Houman Dyhrfeld (Referent)

Indhold

Punkt 1: Velkomst og godkendelse af dagsorden - Beslutningspunkt (5 min.)	1
Punkt 2: Invasive arter – Beslutningspunkt (10 min.)	1
Punkt 3: Marint affald – Beslutningspunkt (10 min.)	2
Punkt 4: Årsrapport 2021 – Beslutningspunkt (10 min.)	4
Punkt 5: Kommissorier, opdaterede – Beslutningspunkt (10 min.)	5
Punkt 6: Anbefaling for mødeafvikling – Beslutningspunkt (10 min.)	5
Punkt 7: Emner til drøftelse i Nationalparkrådet og tilbagemelding til rådet – Beslutningspunkt (15 min.)	7
Punkt 8: Økonomi – Beslutningspunkt (10 min.)	8
Punkt 9: Nyt fra bestyrelse – Orienteringspunkt (60 min.)	9
Punkt 10: Eventuelt og meddelelser (10 min.)	13
Punkt 11: Bilag til referat	16
Punkt 12:	16

Punkt 1: Velkomst og godkendelse af dagsorden - Beslutningspunkt (5 min.)

Sagsfremstilling:

Janne Liburd byder velkommen og dagsordenen godkendes.

Indstilling:

Nationalpark Vadehavets sekretariatet indstiller at:

- bestyrelsen godkender dagsordenen.

Referat:

Janne Liburd bød velkommen og orienterede om afbud fra Birgitte Loeff Schmidt og Marco Brodde.

Preben Friis-Hauge spurgte om First Agenda e-dagsorden ikke længere var tilgængeligt. Dette bekræftede Peter Saabye Simonsen.

Bestyrelsen ønskede dog at genindføre First Agenda, da det giver et bedre overblik over dagsorden og bilag.

Herefter blev dagsordenen godkendt.

Beslutning:

Bestyrelsen godkendte dagsordenen og besluttede at genindføre First Agenda.

Punkt 2: Invasive arter – Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

I Nationalparkplanen (2019-2021) står:

”Regulering af invasive arter

Diskussionen om invasive arter, og især de mest skadelige, pågår også i vadehavsområdet, hvor gopler, rynket rose, stillehavs-østers, mårhund og japankrabbe er nogle af dem, der ofte nævnes [...]. I den kommende planperiode vil nationalparken invitere til dels at få en status på og et overblik over udbredelsen af de invasive arter og dels en dialog med interessenterne om, hvilke indsatser der kan iværksættes. Dette vil ikke være en erstatning for kommunale og statslige myndigheders igangværende indsatser, men kan være et supplement. Et eksempel kunne være, at det undersøges om sommerhusejere og -lejere kan motiveres til at bekæmpe rynket rose og bjergfyr sammen med kommuner, Naturstyrelsen, feriehusbureauer, naturorganisationer, frivillige på sommerskole-ophold og lokale entreprenører. De eventuelle konkrete indsatser skal fastlægges i løbet af processen, hvor nationalparken kan være facilitator...”

Sekretariatet har udarbejdet et notat, se bilag 3.1, som bestyrelsen bedes drøfte. Drøftelsen bedes munde ud i en beslutning om der skal arbejdes videre i regi af Nationalpark Vadehavet med bekæmpelse af invasive arter.

Indstilling:

Nationalpark Vadehavets sekretariatet indstiller at:

- Bestyrelsen beslutter om sekretariatet skal arbejdes videre med indsatser der kan bekæmpe invasive arter.

Referat:

Janne Liburd kvitterede for den faglige rapport og bad bestyrelsen drøfte om de ønsker, at der igangsættes indsatser på området.

Simon Simonsen forklarede, at rapporten er drøftet i Naturudvalget. Rapporten viser, at det er p.t. er umuligt at gøre noget ved de invasive arter i de marine områder på nær en enkelt art, mens der er nogle af de terrestriske arter der kan bekæmpes. Der er forskel på invasive arter og ikke-hjemmehørende arter og rapporten her fokuserer på de invasive arter. Miljøstyrelsen og Aarhus Universitet/DCE (Nationalt Center for Miljø og Energi) er i gang med et projekt, hvor Nationalpark Vadehavet givetvis har en mulighed for at bidrage. Der er endvidere en trilateral vinkel på viden om og bekæmpelse af de invasive arter. Han beskrev hvilke arter der påvirker miljøet og, at man eventuelt kan undgå at få nye invasive arter ind, hvilket primært sker via ballastvand.

Bestyrelsen drøftede de invasive arter, og især spartina som også er et trilateralt problem. Det blev besluttet, at når der ikke er meget der kan gøres ved de fleste arter, så er det centralt at holde fokus på prædationsprojektet, som regulerer mårhund, mink og kan holde øje med nye arter f.eks. vaskebjørn. Ulrik Lorenzen gjorde opmærksom på, at det er vigtigt hvis man vil holde en invasiv art væk, at nye arter bekæmpes så hurtigt som muligt.

Ulrik Lorenzen gjorde opmærksom på, at Naturstyrelsen omtales som myndighed i notatet, men det er ikke rigtigt, da Naturstyrelsen er lodsejer i denne sammenhæng i lighed med andre lodsejere, men vil meget gerne bidrage. Myndigheden er Miljøstyrelsen, der har ansvaret for bekæmpelse af invasive arter.

Bestyrelsen bad naturudvalget om at holde øje med Miljøstyrelsen og DCEs arbejde og vende tilbage til bestyrelsen, hvis der dukker nyt op på området.

Beslutning:

Bestyrelsen besluttede, at sekretariatet skal arbejde videre med indsatser der regulerer invasive prædatorer (prædationsprojektet) og skal holde øje med om nye invasive arter, som kan kræve regulering, dukker op.

Punkt 3: Marint affald – Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

I Nationalparkplanen (2019-2024) står, at mange nye ikke-myndighedsaktører er begyndt at interessere sig for, og selv aktivt gøre noget for, at fjerne affald ude i naturen. Derfor besluttede bestyrelsen følgende indsats på Marint affald og andre initiativer i denne planperiode:

"Nationalparkfonden vil i den kommende planperiode skabe et overblik over indsatserne i vadehavsområdet. Dernæst skal det afklares, om der er basis for at bringe aktørerne sammen – KIMO18, kommuner, Naturstyrelsen og andre interessenter, og om der kan

skabes et samarbejde, som understøtter indsatser, uden at nationalparken involveres i en koordinerende funktion eller driftsopgaver.”

Sekretariatet har udarbejdet et notat, se bilag 2.1., som bestyrelsen bedes drøfte på mødet. Bestyrelsen bedes på den baggrund beslutte om sekretariatet skal arbejde videre med indsatsen Marint affald og andre initiativer eller om indsatsen skal lukkes med det udarbejdede notat.

Notatet giver et overblik over de primære indsatser i Vadehavsområdet på opsamling af marint affald. De mange interessenter er ikke kaldt ind til møde og hørt om de kunne være interesserede i at koordinere deres indsatser, og i forlængelse heraf hvordan det eventuelt kunne gøres. Dermed også sagt, at omkostningerne til et eventuelt videre forløb med nationalparken som koordinator ikke er kendt.

Sekretariatet vurderer, at det ville være muligt at koordinere nogle af interessenterne, men der opstår ud over de mere organiserede tiltag også en række spontane initiativer, som ikke uden videre kan identificeres og dermed heller ikke koordineres.

Fjernelse af marint affald er i udgangspunktet en myndighedsopgave som varetages af kommuner og NST.

Hvortil kommer, at de senere år har der været en stigende interesse for i befolkningen i Danmark og syd for grænsen at fjerne affald fra naturen, som gør at meget strandaffald rent faktisk fjernes. Udfordringen er jf. nogle interessenter mere affald i områderne bag strandene i klitter og andre arealer.

Det er en indsats som kan give nationalparken en god synlighed og som det er relativt nemt at aktivere (lejr-)skoler, lokale og turister i, hvilket kunne tale for at nationalparken går ind i opgaven. Gevinsten skal vejes op imod at tid og ressourcer tages fra andre initiativer.

Indstilling:

Nationalpark Vadehavets sekretariatet indstiller at:

- Bestyrelsen beslutter om sekretariatet skal arbejde videre med at afdække om nationalparken skal arbejde med marint affald og andre initiativer.

Referat:

Janne Liburd opfordrede bestyrelsen til at kommentere på rapporten og nævnte, at f.eks. børn og gæster kan indgå i frivilligt arbejde med at fjerne marint affald. Men udtrykte også, at der er mange initiativer i gang allerede, og det skal overvejes grundigt hvad og hvor meget bestyrelsen ønsker på emnet.

Simon Simonsen nævnte, at naturudvalget har drøftet rapporten og at der er behov for et koordinerende overblik. Herunder blandt andet, at man kan udbrede viden til gæster og unge i området. Vores partnere kan også aktiveres, eksempelvis ved at man kan hente 'havfaldsposer' hos dem. Han vurderer, som nævnt i rapporten, at Nationalpark Vadehavets rolle i forhold til marint affald eventuelt vil kunne være af koordinerende karakter.

Preben Friis-Hauge opfordrede til, at kystlotteriet.dk, som er en indsats fra KIMOs side, nævnes i rapporten. Herudover opfordrede han til, at Vadehavets Formidler Forum inddrages i formidlingen af emnet, men udtrykte også, at der er myndigheder der allerede har ansvaret for opgaven.

Bestyrelsen drøftede problemet, som blandt andet er påvirket af skibene og især de store floder syd for grænsen, og det blev foreslået, at man arbejder med problemstillingen trilateral.

Kresten Hansen fortalte, at digelaget gør en kæmpe indsats og at der nok er lidt mindre affald i dag end tidligere, men at problemet stadig er der.

Ulrik Lorenzen gjorde opmærksom på, at rapporten skal præciseres, fordi klitfogederne ikke har en rolle i forhold til strandrensning, de tager sig udelukkende af sandflugt, men at strandfogederne muligvis kan inddrages i arbejdet.

Beslutning:

Bestyrelsen besluttede, at sekretariatet ikke skal gå ind og koordinere indsatser, men at sekretariatet kan bidrage med formidling om marint affald.

Punkt 4: Årsrapport 2021 – Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Nationalpark Vadehavet udgiver en årlig rapport, der gør status på økonomi, organisation, aktiviteter og resultater for det forgangne år.

Sekretariatet udarbejder også en anden og mere intern, økonomisk-teknisk årsrapport til Naturstyrelsen/Miljøministeriet. Tallene herfra er inddraget i den mere populære version af årsrapporten.

Bestyrelsen bedes drøfte årsrapporten. Dernæst beslutte om Årsrapport 2021 kan godkendes. Kommentarer til rapporten er selvsagt velkommen, men bestyrelsen opfordres også til at kommentere på om fremtidige årsrapporter skal have et tilsvarende format, omfang og indhold.

Indstilling:

Nationalpark Vadehavets sekretariat indstiller at:

- Bestyrelsen godkender årsrapporten.

Referat:

Janne Liburd bad bestyrelsen kommentere på udkastet til Årsrapport 2021.

Simon Simonsen roste sekretariatet for de mange aktiviteter, og fremhævede, at naturkonsulenterne supplerer hinanden rigtig godt.

Janne Liburd gjorde opmærksom på at der under indsatsområdet 5 mangler projektet om bæredygtig turisme i de 11 parker. Herudover bad hun om, at omtale af konsulenttilkøb på side 10 blev omformuleret.

Bo Jessen roste årsrapporten, som giver et fint overblik, og roste at sekretariatet når så meget. Han opfordrede til, at årsrapporten bliver lidt kortere.

Inger Jensen udtrykte, at rapporten giver et godt overblik over projekter og initiativer og var især glad for de nye naturindsatser, herunder sælturisme-projektet. Hun fandt at rapportens omfang er fint og giver et godt billede af de konkrete aktiviteter. Hun spurgte

ind til mere viden om sælturisme-projektet fra Aarhus Universitet, Vadehavscentret, FIMUS, nationalparken og Naturstyrelsen og Miljøstyrelsen. Peter Saabye Simonsen lovede, at det foreliggende materiale, som ikke er meget endnu, vil blive fremsendt som bilag til referatet fra dagens møde.

Peter Saabye Simonsen var enig i, at rapporten med fordel kan gøres kortere og at det vil ske til næste år.

Beslutning:

Bestyrelsen godkendte Årsrapport 2021 med tilretning af punkt 5 og omformulering side 10.

Punkt 5: Kommissorier, opdaterede – Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Bestyrelsen bad på bestyrelsesmødet i december 2021 sekretariatet opdatere kommissorierne for Nationalpark Vadehavets Naturudvalg, Kulturudvalg, Partnerudvalg og Forskningsudvalg. Det blev udtrykt, at nogle kommissorier er nye, mens andre har flere år bag sig. Det er vigtigt, at kommissorierne udtrykker bestyrelsens ønsker til udvalgene og følgelig skal de fremstå justerede, opdaterede og homogeniserede for at skabe genkendelighed og overblik. Det sidste i det omfang det giver mening.

Bestyrelsen bedes drøfte kommissorierne om de fremlagte forslag har en form og et indhold som passer til bestyrelsens ønsker. Dernæst om muligt godkende kommissorierne.

Indstilling:

Nationalpark Vadehavets sekretariat indstiller at:

- bestyrelsen beslutter om de fremlagte kommissorier har den form og det indhold som bestyrelsen ønsker.

Referat:

Bestyrelsen blev bedt drøfte kommissorierne for de fire udvalg, som de havde ønsket ensrettet. Udvalgene havde ikke selv drøftet kommissorierne.

Inger Jensen opfordrede til, at forskningsudvalget også får en repræsentant fra bestyrelsen. Hermed får alle udvalg tættere forbindelse til bestyrelsen og omvendt via bestyrelsesmedlemmerne i de enkelte udvalg.

Bestyrelsen bad om enkelte tilretninger, herunder formulering om hvordan udvalgenes arbejde viderefremmes til bestyrelsen, sletning af sidste sætning side 2 i alle kommissorier, dato for godkendelser er 24. februar samt at sekretariatets medarbejder ikke indgår i udvalgene som udvalgsmedlemmer, men som sekretariat for udvalgene.

Bilag:

Bestyrelsen besluttede, at de fremlagte kommissorier har den form og det indhold som bestyrelsen ønsker med de i referatet nævnte justeringer.

Punkt 6: Anbefaling for mødeafvikling – Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Under det sidste bestyrelsesmøde i 2021 drøftede bestyrelsen afviklingen af bestyrelsens møder fremover. Årsagen var, at bestyrelsesmøderne historisk har været fysiske møder, men under corona-pandemien har nogle møder været afholdt virtuelt. Oplevelsen af de forskellige mødeformer gav anledning til diskussion i bestyrelsen, og et ønske om at tage emnet op igen med henblik på at beslutte hvordan fremtidige møder skal afholdes, herunder især om møder skal være: 1) fysiske, 2) virtuelle eller 3) en kombination (hybride). Bestyrelsen bedes derfor diskutere, hvordan møderne skal afvikles fremover. Der er vedlagt et notat, hvoraf fremgår forskellige syn på de tre mødeformer og deres fordele og ulemper til inspiration. Det skal siges, at der på Internettet findes mange artikler, notater og gode råd om afholdelse af møder, især virtuelle møder er der skrevet rigtigt meget om. Dernæst er der vedlagt en anbefaling til afvikling af bestyrelsesmøderne. Sekretariatet vil fremhæve et par nuancer fra notat og anbefaling:

Bestyrelsen har besluttet, at den ikke stemmer om emnerne på dagsordenen. Den model betinger et godt klima og en tillid til hinanden, som det alt andet lige er nemmere at håndtere og vedligeholde i et fysisk møde end i virtuelle møder.

Bestyrelsens møder er ikke åbne møder. Med andre ord er det kun deltagerne på mødet der skal høre hvad der siges. Andre kan læse referaterne fra bestyrelsesmøderne. De fleste virtuelle møder for frivillige bestyrelsesmedlemmer, som i nationalparkens bestyrelse, foregår ved at bestyrelsesmedlemmet deltager på en internetforbindelse hjemmefra eller fra arbejdspladsens lokaler. I begge tilfælde er der en risiko for at andre kan høre og overvære bestyrelsens møde.

Drøftelsen bedes munde ud i en beslutning om fremtidige møder kun skal være virtuelle fysiske eller om hybride møder kan godkendes. I forlængelse heraf om det vedlagte forslag til 'Anbefaling til afvikling af møder i Nationalparkfond Vadehavets bestyrelse'.

Indstilling:

Nationalpark Vadehavets sekretariat indstiller at:

- bestyrelsen beslutter om møder skal være fysiske, virtuelle og/eller hybride
- bestyrelsen kommenterer på og godkender anbefaling for mødeafvikling.

Referat:

Janne Liburd opfordrede bestyrelsen til at drøfte om der skal gives mulighed for at bestyrelsesmøderne kan afvikles som hybride møder, dvs. en kombination af fysisk fremmøde for nogle og virtuel deltagelse for andre.

Bestyrelsen diskuterede de fremlagte forslag til anbefalinger, herunder:

- Omfanget af anbefalinger
- Sproget og formuleringer

- Om anbefalingen bør være et bilag til Forretningsordenen for bestyrelsen.

Der var enighed om, at fysisk fremmøde er det bedste, men at der kan gives mulighed for virtuel deltagelse f.eks. hvis man har corona eller har anden fysisk udfordring der gør det umuligt at møde op fysisk, men man kan deltage virtuelt.

Dernæst gav en formulering i anbefalingen om bestyrelsens tradition for at undgå afstemninger anledning til diskussion. Emnet blev vendt fra flere vinkler, hvor bestyrelsen var enig i, at afstemninger er noget der skal undgås, da det erfaringsmæssigt giver det bedste samarbejds-klima, men at den konkrete formulering kan justeres, så det ikke virker som om, at der slet ikke kan og må foretages afstemninger. Bestyrelsens præcedens forventes således at fortsætte, eksempelvis hvis bestyrelsen ikke kommer til enighed om at afgive et fælles svar på en høringssag eller lignende, så er det fortsat op til det enkelte bestyrelsesmedlems bagland at afgive et svar. Det blev også nævnt, at referaterne fra bestyrelsesmøderne i sig selv viser, at bestyrelsens medlemmer kan have forskellige holdninger til konkrete problemstillinger.

Janne Liburd summerede op, at Forretningsordenen for bestyrelsen bliver genbesøgt og behandlet på næste bestyrelsesmøde i maj, og at bestyrelsen i den forbindelse genbehandler Anbefaling til mødeafvikling.

Beslutning:

- Bestyrelsen besluttede, at man som udgangspunkt mødes fysisk, men at det skal være muligt at deltage virtuelt, hvis det helbredsmæssigt eller på anden vis kun er muligt at deltage på den måde.
- Bestyrelsen ønskede at genoptage anbefaling for mødeafvikling på bestyrelsesmødet i maj, hvor Forretningsordenen for bestyrelsen også drøftes.

Punkt 7: Emner til drøftelse i Nationalparkrådet og tilbagemelding til rådet – Beslutningspunkt (15 min.)

Sagsfremstilling:

Bestyrelsen skal drøfte de emner rådet skal arbejde med på deres første møde i 2022. På mødet i december blev følgende emner foreslået:

- Nationalparkfrivillige og herunder NPV Ambassadørernes fremtid som forlængelse af sidste rådsmøde, hvor emnet blev taget op og skabte en levende dialog og hvor rådsmedlemmerne bad om en fortsættelse af arbejdet med emnet, så de kan komme med en anbefaling til bestyrelsen.
- Bidrage til fortællecaféer (oplæg fra Kulturudvalget)
- Mødeafvikling (med inspiration fra bestyrelsens drøftelse af samme emne)
- Rådets egne forslag

Indstilling:

Nationalpark Vadehavets sekretariat indstiller at:

- bestyrelsen beslutter de emner som rådet skal arbejde med.

Referat:

På fællesmødet fremgik det, at rådet fungerer rigtig godt. Janne Liburd bad rådets repræsentanter kommentere på dette.

Karen Boel Madsen og Ole Mouritzen bekræftede, men fortalte også, at de virtuelle møder havde været udfordrende, og at det bør være undtagelsen at rådets medlemmer deltager virtuelt.

Da bestyrelsen skal behandle mødeafvikling igen på deres møde i maj, ønskede bestyrelsen, at rådet afventer med at behandle emnet til rådsmødet i oktober.

Beslutning:

Bestyrelsen besluttede, at rådet skal arbejde videre med følgende emner:

- Nationalparkfrivillige, herunder NPV Ambassadørernes fremtid som forlængelse af sidste rådsmøde, hvor emnet blev taget op og skabte en levende dialog og hvor rådsmedlemmerne bad om en fortsættelse af arbejdet med emnet, så de kan komme med en anbefaling til bestyrelsen.
- Rådets egne forslag

Emner som afventer til mødet i oktober:

- Bidrage til fortællecaféer (oplæg fra Kulturudvalget)
- Mødeafvikling (med inspiration fra bestyrelsens drøftelse af samme emne)

Punkt 8: Økonomi – Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Sekretariatet vil orientere om regnskab 2021. Bestyrelsen bedes forholde sig til regnskabet og årets resultater.

Derefter vil sekretariatet orientere om budget 2022-2024. Budgetterne tager afsæt i budgettet som blev vedtaget på bestyrelsens økonomimøde i Thy i september. De vedlagte budgetter er dog justeret sådan, at de i 2021 ikke-forbrugte midler er overført til 2022. Bestyrelsen bedes forholde sig til budgettet.

På mødet bedes bestyrelsen også forholde sig til engangsvederlag/resultatløn. Engangsvederlag/resultatløn er et velkendt motivationsredskab i den offentlige og private verden til at opnå bestemte mål. I sekretariatet har det været anvendt som et struktureret værktøj til at forbedre især compliance (forvaltningsregler, regler for afregning af kørsel, indrapportering af timer, kontrakter og aftaler mv.). Der er i nogle år arbejdet med en model hvor medarbejderen har haft mulighed for at arbejde med tre mål: et kollektivt mål, et individuelt personligt mål, et individuelt fagligt mål. Målene tager afsæt i bestyrelsens ønsker for det der skal arbejdes med (f.eks. compliance, bedre kommunikation, øget ekstern medfinansiering), men også konkrete, individuelle problemstillinger som er drøftet på MUS og i løbet af året med medarbejderen. Aftalerne var i et par år gode til at realisere nogle konkrete mål, men har over tid vist sig mindre effektive. Det synes også som om medarbejderne ikke længere påskønner muligheden for den ekstra indtægt, dvs. motivationsværktøjet har mistet sin effekt. Bemærk, at hvis det beslutes, at der ikke længere skal arbejdes med faste engangsvederlag, så vil der fortsat være mulighed for at påskønne medarbejdere/alle medarbejderne for særlige indsatser, der går ud over det forventelige.

Økonomi:

Se bilag.

Indstilling:

Nationalpark Vadehavets sekretariat indstiller at:

- bestyrelsen godkender regnskab 2021 og budget 2022-2025.
- bestyrelsen beslutter om engangsvederlag/resultatløn skal indgå i sekretariatets arbejde.

Referat:

Bestyrelsen drøftede om man skulle have budgettet udsendt i et regneark frem for PDF, som kan være svært at læse på en mindre skærm.

Peter Saabye Simonsen orienterede om, at nationalparken gik ud af 2021 med et større overskud end forventet ved årets begyndelse. Årsagen var som også nævnt på økonomimødet i september og bestyrelsesmødet i december samt Ledelsesorienteringen, at specielt corona havde skubbet med nogle ting, men også fraværet af nogle tilladelser (Velkommen til Nationalpark Vadehavet og et par naturprojekter) og forsinkelser hos nogle samarbejdspartnere i nogle beslutninger (især Velkommen til Nationalpark Vadehavet) har medført forsinkelser på visse projekter og dermed også manglende afløb for midlerne. Pengene er overvejende hensat til 2022, mens nogle besparelser på mødeudgifter og transport samt tilskud til lokale projekter bidrager til at afhjælpe den kommende budgetreduktion. Som nævnt på de to ovenstående møder, så var der ved begyndelsen af 2021 forventet et større budgetunderskud i 2025, som nu er indhentet. Det er godt, fordi vi derved ikke står med udsigt til underskud. Omvendt, så mangler der at blive afsat midler til en række projekter i 2024 og 2025. I forlængelse heraf arbejder sekretariatet fortsat på at rejse eksterne midler.

Simon Simonsen spurgte, om midlerne til Juvre-projektet kommer i nationalparkens budget. Peter Saabye Simonsen forklarede, at det ikke har været muligt rent regnskabsteknisk at lave en fornuftig model for dette. Forklaringen er ret teknisk, men kort sagt kan vi ikke ansætte en konsulent og samtidig bruge samme konsulent til at løse opgaver for konsulenthonorarer. Det må vi ikke. Men det er da en skam, at beløbet, og det gælder også No-fence, ikke har gennemløb i vores regnskaber og dermed løfter omsætningen. Men det kan måske løses på anden, og naturligvis regulær vis, når vi evaluerer og opgør værdien af vores aktiviteter.

Bestyrelsen drøftede herefter engangsvederlag til sekretariatet, som har indeholdt forskellige mål. Bestyrelsen blev bedt drøfte, om de fortsat ønsker resultatløn som et fast struktureret incitamentsværktøj.

Bestyrelsen var enige i, at incitamentsværktøjets effektivitet nok forsvinder over tid, og at engangsvederlag i den anvendte struktur/form skal udgå, og man derfor i stedet må påskønne medarbejderne på anden vis, hvis og når dette bliver relevant.

Beslutning:

- bestyrelsen godkendte regnskab 2021 og budget 2022-2025.
- bestyrelsen besluttede at den anvendte model for engangsvederlag ikke skal indgå fremover, men at medarbejdernes arbejde eventuelt kan påskønnes på anden vis, hvis og når det er relevant.

Punkt 9: Nyt fra bestyrelse – Orienteringspunkt (60 min)

Sagsfremstilling:

Der vil under dette punkt være en orientering fra de enkelte udvalg og projekter herunder

- Status på partnerprogrammet v/Birgitte Loeff Schmidt
- Status på Vadehavets Formidler Forum v/Birgitte Loeff Schmidt
- Status på kulturudvalget v/Marco Brodde
- Status på naturudvalget v/Simon Simonsen
- Status på græsning v/Esther Hoftijzer
- Status på nationalparksområdet v/Preben Friis-Hauge
- Status på prædation v/Jan Holm
- Status på det trilaterale samarbejde, WSB, v/Janne Liburd
- Status på sundhedsindsatser v/Janne Liburd
- Status på samarbejdet mellem de danske nationalparker og styrelserne v/Janne Liburd

Indstilling:

Nationalpark Vadehavets sekretariat indstiller at:

- bestyrelsen tager orienteringerne til efterretning.

Referat:

- **Status på partnerprogrammet v/Peter Saabye Simonsen**

Der afholdes partnerdag den 31. marts.

Man er i gang med en udvikling af partnerprogrammet, hvor man ønsker at arbejde mere projektorienteret og i mindre arbejdsgrupper/netværksgrupper på tværs af partnerne. Det betyder, at vi vil arbejde målrettet på, at få afdækket hvilke partnere, der er "synligheds partnere" og hvilke partnere, der gerne vil være med i konkrete udviklingsprojekter sammen med andre partnere. Herudover ønsker man at få afdækket hvilke partnere der ikke er aktive og ikke længere ønsker at være med.

Som et nyt tiltag er Bettina Munch på PartnerTour og besøger ca. 10 partnere hver måned. Den tid er givet rigtig godt ud. Partnerne er meget glade for, at hun tager tiden til at snakke med dem, og der kommer rigtig mange gode input til, hvordan partnerprogrammet kan udvikles fremadrettet.

Partnerudvalget (herefter PU) vil gerne være mere involveret i konkrete projekter, herunder partnerdagen, og det er der taget hul på i 2022.

PU er glade for udkastet til et nyt kommissorium, og ser frem til at få flere med i udvalget, hvis det godkendes på mødet.

- **Status på Vadehavets Formidler Forum v/Peter Saabye Simonsen**

Der arbejdes primært på en afklaring af finansiering af VFF. Esbjerg Kommune er endnu ikke med. Der er indkaldt til et møde i Styregruppen, hvor den nye repræsentant fra Esbjerg kommune deltager. På dette møde vil man forsøge at få Esbjerg Kommune med

igen. NPV bidrager til Mit Vadehav og VFF bør, ud over bidraget fra kommunerne, også se på ekstern medfinansiering.

• Status på kulturudvalget v/Peter Saabye Simonsen

Kulturudvalget har travlt med at realisere revyen af og for unge.

De har nu lagt sig fast på spilletage sidst i august, med to ugers prøveperiode inden. Tidspunktet er flyttet fra maj til august af hensyn til de unge menneskers eksamen, og tidspunktet passer også NPV godt.

Udvalget går vi i gang med at reservere lokaler i alle fire kommuner, og udbyde revyen til ungdomsuddannelserne i de fire kommuner.

Man har fået tilsagn om støtte fra to fonde, to kommuner + en positiv tilkendegivelse fra den tredje samt en af vores NPV-partnere. Der er afslag fra en fond.

Alt i alt ser det positivt ud, og udvalget tror på at midlerne bliver rejst.

Så glæd jer til Vadehavsrevy af og for unge i august.

Kulturudvalget planlægger næste møde i marts/april og forbereder næste skridt derefter. Revyen har været fokus indtil nu.

• Status på naturudvalget v/Simon Simonsen

Simon Simonsen henviste til ledelsesorienteringen. Herudover fortalte han, at Inge Nagstup fra naturudvalget havde gjort opmærksom på et nyt værktøj, naturindikator.dk, som er udviklet af Århus Universitet / DCE. Det giver et fint overblik over alle landområder i flere lag og kan klart anbefales. Der kommer herudover løbende information på arter.dk.

COWI har offentliggjort en rapport der afdækker hvordan vadehavsområdet ser ud, når vandstanden over det næste århundrede stiger med ca. 1 meter. Det vil medføre, at strandengene vil forsvinde, da vi har diger, og vil forandre vores natur. Rapporten tages op på det kommende møde i naturudvalget og kan inddrages i planlægning af fremtidige projekter.

Der mangler stadig gode og valide data for især det marine område, som er vældigt dårligt belyst rent videnskabeligt. Der arbejdes på udviklingsseminarer hen over året, hvor der muligvis skal drøftes viden og data på de terrestiske og marine områder, som kan bidrage til at afdække udviklingen i naturens tilstand.

På forskningsdagen fremlægges det, hvordan fuglene forventes at bruge de marine områder fremover.

Preben Friis-Hauge gjorde opmærksom på at det i årsrapporten står, at man ikke lykkedes med Det Grønne Danmarkskort. Det bør fremgå, at kommunerne har samarbejdet, men at det ikke er lykkedes at bruge kortet, da der mangler data til at skabe den fornødne oversigt over naturen.

• Status på græsning v/Esther Hoftijzer

Esther Hoftijzer forklarede, at meget står i ledelsesorienteringen og årsrapporten.

Hun fremhævede, at to journalister er med til at formidle græsningsforeningen og at de er i gang med en film og en artikel om No-fence projektet. Der kommer endnu et landbrugsprojekt på Fanø med stribeafgræsning, som led i No-fence.

Der er kommet tre nye græsningsområder i Varde/Ho-området og der er fortsat et tæt samarbejde med Varde Kommune omkring græsning.

Der arbejdes løbende med nye samarbejdspartnere og Naturstyrelsen kommer på besøg og ser på No-fence projektet på Fanø, da det muligvis kan tænkes ind i de nye naturnationalparker.

- **Status på nationalparkskibet v/Preben Friis-Hauge**

Skibet ligger i Ribe indtil marts/april, hvor det sejles til Kammerslusen, inden der anlægges en interim-bro.

Der laves fortsat månedlige og tremånedlige vedligehold. Steffen Steffensen er tovholder på disse dage.

Sekretariatet er ved at undersøge maling af skibet.

Der arbejdes på at søge fonde til udstyr til skibet, som skal bruges i forbindelse med sejlads med skoleklasser.

Skibet er booket til sejlads med skoleklasser, i forbindelse med Nationalparkdagen i Marbæk, til Åben Landsby i Ho i juni og man overvejer at sejle til Esbjerg i forbindelse med Tall Ships Races i juli.

- **Status på prædation v/Jan Holm**

Jan Holm roste Jørn Bøgen, som en mere og mere tydelig dynamo for prædationsprojektet. Det er tydeligt, at hans indsats og tætte kommunikation med jægerne har en positiv effekt.

Der er et rigtig godt samarbejde i flere områder og der er mange frivillige der er interesserede i at yde en stor indsats. Generelt var Jan Holm meget positiv over projektets udvikling.

Der arbejdes på en plan for prædatorregulering i Nationalpark Vadehavet, som foreligger snarest. Prædationsplanen sendes ud til samarbejdspartnerne – Naturstyrelsen, kommunerne og Jægerforbundet samt et par mere i løbet af et par uger.

- **Status på det trilaterale samarbejde, WSB, v/Janne Liburd**

Næste møde i WSB, nr. 35, er den 10. marts. Mødet afholdes online. Næste møde er i Danmark den 28. april.

Deklarationsarbejdet skal være klar til Ministerkonferencen i november 2022. Det bliver med dansk formandskab fra konferencen og de næste fire år. Miljøstyrelsen har udsendt deres første tanker om hvad der skal være fokus på under det danske formandskab, uden ministeren direkte har formuleret sine tanker, og der vil være tre fokusområder:

- Naturbeskyttelse og genopretning
- Klima og energitransition
- Bæredygtig brug af hele området herunder turisme

Single Integrated Management Plan fremlægges snarest (SIMP).

Der arbejdes på at etablere en trilateral forskningsfond og Lauritz Holm-Nielsen, den tidligere formand fra Den Danske Naturfond, har været skarp på at pege på danske medfinansieringsmuligheder og er skarp til at komme i tale med de rette personer.

Formanden for den danske delegation, som bliver formand for bestyrelsen i den danske formandsperiode, bliver Anne-Marie Vægter Rasmussen som er nuværende delegationsansvarlig for Danmark.

- **Status på sundhedsindsatser v/Janne Liburd**

Der er en workshop den 6. april i samarbejde med UC Syd, kommunerne og SDU.

- **Status på samarbejdet mellem de danske nationalparker og styrelserne v/Janne Liburd**

Janne Liburd kunne fortælle, at hun er formand for en ny arbejdsgruppe med deltagelse af de fem nationalparkchefer, som skal se på evaluering, værdi og værdiskabelse i Danmarks Nationalparker.

Janne Liburd orienterede dernæst om, at Jens L Hansen har kontaktet Politikens Forlag, som på den baggrund har besluttet at udgive en helt ny bog "Turen går til Danmarks nationalparker". Den forventes på markedet i udgangen af 2023 og skal finansieres af de solgte bøger, dvs. ikke noget med bidrag fra nationalparkerne. Godt arbejde af Jens L Hansen.

Bestyrelsen havde forud for mødet modtaget et hørings svar omkring biodiversitetsskov. Her var de danske nationalparker høringsberettigede, men havde ikke modtaget et høringsbrev, men det var ikke desto mindre lykkedes for Nationalpark Skjoldungernes Land i sidste øjeblik at lave et hørings svar, som alle nationalparkeres formænd havde nikked til.

Preben Friis-Hauge nævnte og påskønnede, at Miljøstyrelsen inddrager Det Rådgivende Udvalg i Vadehavet i deres arbejde med SIMPen (se ovenfor).

Janne Liburd spurgte, om der var spørgsmål til Ledelsesorienteringen. Det var ikke tilfældet.

Herefter roste hun arbejdet med Juvre-projektet og Sortterneprojektet og takkede for WWFs bidrag sidstnævnte, i anledning af Kronprinsesse Marys fødselsdag.

Punkt 10: Eventuelt og meddelelser (10 min.)

Sagsfremstilling:

Bestyrelsen har her mulighed for at komme med meddelelser mv.

Referat:

Inger Jensen orienterede om, at DN, i forbindelse med udvidelse af Esbjerg Havn etape 5, er i dialog med havnen omkring kompensationsnatur, idet der fjernes uerstattelig vadehavsnatur, som

man ikke kan få igen. Der er møde først i marts og DN har opfordret til, at Nationalpark Vadehavet kommer med forslag til projekter/kompensationsmuligheder, som kan bringes ind på mødet med havnen.

Simon Simonsen orienterede om, at Søren Vinding havde gjort opmærksom på planer vedr. Power to X anlægget i Esbjerg, som er produktion af brint og ammoniak. Dette anlæg kan få konsekvenser for verdensarvsudpegningen. Naturudvalget følger sagen.

Christina Føns, som repræsenterer kommunerne i den trilaterale vadehavsbestyrelse, har orienteret Wadden Sea Boardet og følgelig er UNESCO orienteret også om havneudvidelsen og Power to X. Dette har givet anledning til et hørdebrev fra UNESCO til de danske verdensarvskommuner, især vadehavskommunerne, at UNESCO

holder øje med at verdensarven ikke kompromitteres.

Der var en generel snak om konsekvenser, compensation og løsninger i forhold til de to store initiativer bl.a. med henvisning til vores trilaterale samarbejdspartneres erfaring fra Bremerhaven og olie/gasboring i den hollandske del af Vadehavet.

Ulrik Lorenzen påpegede, at den rapport COWI har lavet om vandstandsstigninger er vigtig – særligt for dette forum – så vi bør have en direkte orientering i bestyrelse fra udvalget eller sekretariatet, da det kan få konsekvenser for ynglefugle, forlandsnatur mv.

Simon Simonsen orienterede om, at COWIs rapport er på dagsordenen den 27. april i naturudvalget. Naturudvalget ser med stor alvor på rapporten.

Link til COWIs rapport:

<https://www.cowi.dk/om-cowi/nyheder-og-presse/ny-rapport-danmarks-kystnatur-alvorligt-truet>

Rapporten medsendes endvidere som bilag.

Jan Holm spurgte, om nogen havde hørt om et projekt med en cykelsti Rømø rundt, da man havde forsøgt det samme på Fanø uden held.

Bo Jessen forklarede, at der arbejdes på en cykelsti, men der skal tage natur- og landskabshensyn. Gennemføres projektet, vil det komme i høring.

Punkt 11: Bilag til referat

Punkt 12: